

Cas: una empresa que guanya diners per a canviar alguna cosa

Estudi de cas sobre una empresa social real per a identificar la seua missió, distingir-la d'una empresa convencional i d'una ONG, veure com equilibra impacte i viabilitat econòmica, i connectar la seua activitat amb els ODS, distingint el compromís real del greenwashing.

DURADA

60 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups xicotets (3-4)

UNITAT 7

Del projecte a l'empresa: missió, visió i emprenedoria social

MATERIALS

- Dossier amb la informació d'una empresa social real, curat pel professor a partir de fonts públiques (web corporativa i memòria de l'empresa, casos de l'economia social espanyola via CEPES, premsa econòmica, B Lab per a empreses amb segell B Corp)
- Accés a internet o mòbils per a consultar la web de l'empresa i el llistat dels ODS
- Fitxa de treball amb tres columnes: empresa convencional / empresa social / ONG, per a situar el cas
- El llistat visual dels 17 ODS (roda de colors oficial de l'ONU)
- Pissarra o panell per a la posada en comú

ENCAIX CURRICULAR · Sabers B.5 · Comp. específiques CE3, CE4 · Comp. clau CCL, CPSAA, CC, CD

Plantejament

La Unitat 7 presenta l'emprenedoria social com una forma d'emprendre en què el benefici és el mitjà i la missió social, el fi. Esta activitat el convertix en una cosa tangible analitzant una empresa social real. El repte pedagògic és que l'alumnat entenga el que té de distint i el que té de comú amb dos figures a les quals és fàcil confondre-la: una empresa convencional (que també ven al mercat, però busca el benefici com a fi) i una ONG (que també persegueix un fi social, però sol viure de donacions, no de vendre).

El professor presenta una empresa social documentada. Pot usar el cas de La Fageda vist en el llibre (iogurts que donen treball a persones amb discapacitat), o substituir-lo per un altre més pròxim al context de l'aula: una empresa d'inserció laboral, una cooperativa de la comarca, una marca amb segell B Corp, una empresa de comerç just o un projecte local que resolga un problema social venent un producte o servici. L'important és que siga **real, documentada i econòmicament viable**, no una ONG ni una utopia.

Objectius didàctics

- Identificar amb precisió la missió social d'una empresa real i distingir-la de la seua activitat comercial (CE4).
- Situar el cas entre tres figures —empresa convencional, empresa social i ONG— raonant què la diferencia de cadascuna.
- Comprendre com una empresa social equilibra impacte i viabilitat econòmica: de què viu i en què reinvertix.
- Connectar l'activitat de l'empresa amb un o diversos ODS, justificant la connexió amb dades del cas i no amb etiquetes (CE3).

- Aplicar una mirada crítica que distingisca el compromís social real del possible greenwashing.

Passos

- 1. Enquadrament (5 min).** El professor presenta l'empresa amb tres o quatre dades clau (què ven, quin problema social o ambiental ataca, des de quan opera, a qui empra o beneficia) i repartix la fitxa de treball i la roda dels ODS.
- 2. Lectura del dossier en grup (10 min).** Cada grup llig la informació i subratlla dos coses: quina és la **missió social** de l'empresa (el seu fi) i com guanya diners per a sostindre's (el seu mitjà).
- 3. Empresa, empresa social o ONG? (15 min).** Cada grup completa la fitxa de tres columnes situant el cas: en què s'assembla i en què es diferencia d'una empresa convencional del mateix sector i d'una ONG que persegueix el mateix fi social. Han d'escriure una frase que definisca per què és una empresa *social*.
- 4. Connexió amb els ODS (10 min).** El grup tria els dos o tres ODS amb què l'activitat de l'empresa es relaciona més directament i justifica cada connexió amb una dada del cas (no val «contribuïx a l'ODS 8» a seques: cal dir com).
- 5. Posada en comú i test del greenwashing (15 min).** Cada grup exposa la seua anàlisi. El professor tanca amb la pregunta crítica: esta empresa té un impacte social real i verificable o l'aparenta per a vendre més? La classe decidix quines dades demanaria per a estar segura (nombre de persones beneficiades, percentatge de beneficis reinvertits, certificacions independents com B Corp).
- 6. Tancament individual escrit (5 min).** Cada alumne respon per escrit: *Explica amb un exemple d'este cas per què esta empresa és «social» i no només una empresa més, i anomena l'ODS amb què més es relaciona* (1 paràgraf).

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Missió social identificada	Distingix amb precisió el fi social (el perquè) de l'activitat comercial (el com se sosté)	30 %
Empresa / empresa social / ONG	Situa el cas correctament i raona què el diferencia de cada figura	25 %
Connexió amb els ODS	Vincula l'activitat amb ODS concrets justificant amb dades del cas	25 %
Mirada crítica (greenwashing)	Planteja quines dades demanaria per a distingir impacte real d'aparença	20 %

Variants i extensions

- **Variant curta (30 min):** entregar la fitxa de tres columnes ja iniciada i centrar el treball en la connexió amb els ODS i el test del greenwashing.
- **Variant per figures:** repartir a distints grups una empresa convencional, una empresa social i una ONG del mateix àmbit (per exemple, alimentació) i comparar en la posada en comú els seus fins i els seus models.
- **Connexió amb la Unitat 3:** reprendre la distinció entre compromís real i greenwashing aplicant-la ara a una empresa que diu tindre fi social.
- **Connexió amb el projecte de la unitat:** usar el cas com a model perquè els grups valoren si el seu propi projecte (activitat anterior) podria tindre una dimensió social.